

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารเทคโนโลยีการศึกษา
สถานศึกษาขนาดเล็ก : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีภวังค์ โรงเรียนวัดลาดระโง
มีขั้นตอนการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษา
ในสถานศึกษาขนาดเล็ก จะนำเสนอผลการวิจัย จากการวิเคราะห์ผลจากการศึกษาเอกสาร ตำราและ
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากการลงพื้นที่สังเกต จากการสัมภาษณ์และจากการสนทนากลุ่มกับบุคลากรและ
คณะกรรมการสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก

ขั้นที่ 2 ขั้นพัฒนาแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก
จะนำเสนอผลการวิจัยจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มากำหนดเป็นกรอบ
ในการพัฒนาและประชุมวิพากษ์แนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาในสถานศึกษาขนาด
เล็ก

ขั้นที่ 3 ขั้นศึกษาผลการใช้แนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาในสถานศึกษา
ขนาดเล็ก จะนำเสนอผลการวิจัย จากการสัมภาษณ์ จากการลงพื้นที่สังเกตและการใช้แบบสอบถาม
ซึ่งมีผลการวิจัย ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษา

ในสถานศึกษาขนาดเล็ก

จากการลงพื้นที่สังเกต และจากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับการดำเนินงานบริหารงาน
เทคโนโลยีการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อศึกษาสภาพ
ปัญหาและความต้องการในการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษา เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2548 ณ
ห้องประชุมโรงเรียนวัดท่าใหม่ ผู้เข้าร่วมสนทนา ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครู กรรมการ
สถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียนของโรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีภวังค์ และโรงเรียน
วัดลาดระโง (รายชื่อปรากฏในภาคผนวก ข) พบประเด็นสำคัญดังนี้

จากลงพื้นที่และการศึกษารายงานการประเมินคุณภาพการศึกษา (SSR) ของโรงเรียน
พบว่า โรงเรียนมีการจัดการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษาและระดับ
ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวนห้องเรียน ทั้ง 8 ห้องเรียน ซึ่งมีครูสอนไม่
ครบชั้นเรียน โดยครู 1 คน รับผิดชอบการสอนนักเรียนจำนวน 2 ชั้นเรียน มีการจัดโครงสร้าง

การบริหารโรงเรียนแบ่งออกเป็น 4 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป โรงเรียนมีเป้าหมายในการพัฒนาโรงเรียนแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านครูและด้านผู้บริหาร ซึ่งในมาตรฐานด้านผู้บริหารนั้น ได้มีการวางเป้าหมายที่จะนำเทคโนโลยีการศึกษาเข้ามาใช้ในการพัฒนาโรงเรียน ถึงแม้ว่าแต่ละโรงเรียนจะให้ความสำคัญต่อเทคโนโลยีการศึกษา แต่ยังคงขาดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ พบว่า ผู้ร่วมสนทนากลุ่มได้ร่วมกันสรุปปัญหาของการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กได้ดังนี้ 1) โรงเรียนยังขาดการจัดระบบและการพัฒนาการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็กที่ต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าแต่ละโรงเรียนจะให้ความสำคัญต่อเทคโนโลยีการศึกษา จึงยากต่อการนำเทคโนโลยีการศึกษาไปใช้ (อัจฉรา กหินทพงษ์. 2548, กันยายน 5) 2) โรงเรียนขาดงบประมาณและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีการศึกษาโดยตรง (อภิญา อ่อนจริง. 2548, กันยายน 5) 3) ไม่มีสถานที่หรือห้องจัดเก็บสื่อเทคโนโลยีการศึกษาโดยเฉพาะ เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน (เรณู สีนิล. 2548, กันยายน 5)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้บริหารให้ความเห็นว่า “...เทคโนโลยีการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน แต่เนื่องจากบุคลากรเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาเทคโนโลยีการศึกษา สถานศึกษาควรจัดหาครูผู้สอนที่เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา มาเป็นฐานในการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน...” (เรณู สีนิล. 2548, กันยายน 5) สอดคล้องกับครูที่ให้ความเห็นว่า “...โรงเรียนมีบุคลากรน้อย และขาดความรู้ด้านเทคโนโลยี ควรให้ผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้กับครูก่อนเป็นอันดับแรก และกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน...” (สุนทร นิ่มนวล. 2548, กันยายน 5)

ดังนั้นผู้ร่วมสนทนากลุ่มจึงได้สรุปตกลงเกี่ยวกับความต้องการแก้ไขปัญหาการบริหารเทคโนโลยีการศึกษาว่า ทางโรงเรียนควรมีแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน โดยจัดตามภารกิจงานของโรงเรียน ได้แก่ งานวิชาการ งานบริหาร งานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป เพื่อให้การบริหารเทคโนโลยีการศึกษาเกิดประสิทธิภาพ เกิดความสะดวกต่อบุคลากรที่ปฏิบัติงาน และมีแนวทางที่แน่นอนในการจัดระบบการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษา ควรร่วมกันจัดทำคู่มือแนวทางการบริหารเทคโนโลยีการศึกษาที่เหมาะสมกับสถานศึกษาขนาดเล็ก

ขั้นที่ 2 ขั้นพัฒนาแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของการประชุมวิพากษ์ตามประเด็นการประชุมในวันเสาร์ที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 ณ ห้องประชุมสมาคมนักเรียนเก่าอยุธยาวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ดังปรากฏรายชื่อในภาคผนวก ข) เพื่อร่วมขรร่างแนวทางการบริหารเทคโนโลยีการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากแนวคิด เอกสารวิชาการ นักวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปออกมาเป็นกรอบแนวคิดในการบริหารเทคโนโลยีการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อให้คณะประชุมวิพากษ์ ซึ่งมีมติเห็นชอบในความเหมาะสมและองค์ประกอบของกลุ่มมือแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งสามารถสรุปได้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูลด้านเทคโนโลยีการศึกษาของสถานศึกษา มีจำนวน 2 เรื่อง
 - 1) การสำรวจข้อมูลด้านเทคโนโลยีการศึกษาของสถานศึกษา
 - 2) การวิเคราะห์ปัญหาด้านเทคโนโลยีการศึกษา
2. ขั้นการวางแผนและการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการ มีจำนวน 5 เรื่อง
 - 1) การวางแผนยุทธศาสตร์การนำเทคโนโลยีศึกษามาใช้ในการบริหารของสถานศึกษา
 - 2) การวางแผนยุทธศาสตร์การนำเทคโนโลยีศึกษามาใช้ในการพัฒนาการของสถานศึกษา
 - 3) การกำหนดแนวทางการนำเทคโนโลยีศึกษามาใช้ในการบริหารของสถานศึกษา
 - 4) การกำหนดแนวทางการนำเทคโนโลยีศึกษามาใช้ในการพัฒนาการของสถานศึกษา
 - 5) สถานศึกษาวางแผนและกำหนดนโยบายการนำเทคโนโลยีศึกษามาใช้ในการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา
3. ขั้นการส่งเสริม สนับสนุนครูและบุคลากรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษา มีจำนวน 4 เรื่อง
 - 1) การระดมจัดหาเทคโนโลยีทางการศึกษาในงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา
 - 2) การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรนำเทคโนโลยีการศึกษาไปบูรณาการและมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้
 - 3) การส่งเสริมความรู้ ความสามารถและทักษะการผลิตเทคโนโลยีการศึกษาที่มีคุณภาพ
 - 4) ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการศึกษา
4. ขั้นการประเมินผลและการปรับปรุง มี 2 เรื่อง
 - 1) การติดตามประเมินผลการใช้เทคโนโลยีการศึกษาของสถานศึกษา
 - 2) การนำผลการประเมินไปปรับปรุง หรือพัฒนาการศึกษา

ขั้นที่ 3 ขั้นศึกษาผลการใช้แนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก

ผู้วิจัยได้นำแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก มาทดลองใช้กับโรงเรียนวัดท่าใหม่ เป็นเวลา 3 เดือน โดยเริ่มจากผู้วิจัยและสถานศึกษาร่วมกันศึกษากลุ่มมือ ผู้วิจัยชี้แจงการใช้กลุ่มมือ โดยให้สถานศึกษาออกคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานเทคโนโลยีการศึกษาให้ชัดเจน

แต่งตั้งคณะกรรมการ และดำเนินการตามขั้นตอน 4 ขั้น ตามคู่มือที่พัฒนาขึ้น มีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนวัดวัดท่าใหม่ ออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการครู จำนวน 1 ท่าน ให้เป็นผู้รับผิดชอบงานเทคโนโลยีการศึกษา พร้อมทั้งกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ

2. ผู้บริหารโรงเรียนวัดท่าใหม่ ออกคำสั่งแต่งตั้ง ครู กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน ร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารเทคโนโลยีการศึกษา โดยให้คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งทุกคน เสนอแนวทาง ความคิดเห็น และดำเนินการตัดสินใจได้ตามความเหมาะสม

ผลการใช้คู่มือแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษา จากการสนทนากลุ่ม และตอบแบบสอบถาม พบว่า ในภาพรวมผู้บริหารสถานศึกษาและครู สามารถนำแนวทางการบริหารเทคโนโลยีการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กไปใช้ได้ครบถ้วน(ดังปรากฏในภาคผนวก จ) โดยผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาได้ให้ความเห็นดังนี้ “...ขั้นตอนการดำเนินงานมีความชัดเจน มีรายละเอียด ให้ปฏิบัติตามได้และโรงเรียนจัดทำแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดของ การดำเนินงาน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ วัน เวลาและผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ทำให้การบริหารจัดการง่ายขึ้นและจากการศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารเทคโนโลยีการศึกษา ทำให้โรงเรียนเข้าใจปัญหา และมีแนวทางในการแก้ไขและพัฒนา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ผู้ปกครองและนักเรียนมีความพึงพอใจ ที่โรงเรียนพัฒนาเทคโนโลยีการศึกษา...” (อภิัญญา อ่อนจริง. 2549, เมษายน 20) ครูผู้รับผิดชอบงานเทคโนโลยีให้ความเห็นว่า “...จากการพัฒนาเทคโนโลยีการศึกษาทำให้ครูผู้สอนมีสื่อเทคโนโลยีช่วยในการเรียนการสอนมากขึ้น...” (ไชยทัศน์ มีปราชญ์สม. 2549, เมษายน 20) ผู้ปกครองนักเรียนกล่าวว่า “...ดีใจที่โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน ทำให้ทราบว่าโรงเรียนจัดการเรียนการสอนอย่างไรและมีความพยายามนำคอมพิวเตอร์มาให้ให้นักเรียนได้เรียนมากขึ้น...” (ปรีชา นาทวี. 2549, เมษายน 20)

จากการศึกษาผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในด้านความพึงพอใจต่อการใช้นโยบายการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยใช้แบบสอบถามระดับความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนวัดท่าใหม่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และกรรมการสถานศึกษา มีระดับความพึงพอใจในระดับมาก (ดังปรากฏในภาคผนวก ข) โดยผู้บริหารให้ความเห็นว่า “...จากเดิมต้นปีการศึกษา 2548 ขาดแคลนเทคโนโลยีการศึกษามาก ปัจจุบัน โรงเรียนพัฒนาไปมาก มีคอมพิวเตอร์ มีการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมและบุคลากรมีความรู้มากขึ้น โรงเรียนสามารถแก้ปัญหาคาดอัตรากำลังครู โดยการจัดโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม และติดตั้งทีวีวงจรปิด ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ

นักเรียนมีแนวโน้มสูงขึ้นและได้รางวัล ICT ดีเด่น...” (อภิญา อ่อนจริง. 2549, เมษายน 20) และ
กรรมการสถานศึกษา กล่าวว่า “...ชุมชนและองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นได้จัดสรรงบประมาณ
เพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีการศึกษาทุกปี...” (ผ่อง ศรีหมอก. 2549, เมษายน 20)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา